

Evaluering af kommunalreformen

Medlemspulsundersøgelse

FOA

Juni 2007

REFORMGRUPPEN

Medlemspulsundersøgelse om kommunalreformen

Forbundet har gennemført en medlemspulsundersøgelse i april måned 2007 med henblik på, at viden om medlemmernes oplevelse af reformen 3 til 4 måneder efter den formelt er gennemført, samt at få medlemmernes tilkendegivelser på FOAs indsats i forbindelse med reformens gennemførelse.

Undersøgelsen viste:

- 10 % af FOAs medlemmer som har fået nyt job/nye arbejdsopgaver, er det sket mod deres vilje
- Af de medlemmer som har skiftet job/fået nye arbejdsopgaver har op i mod 60 % ikke fået tilstrækkelig oplæring deres nye opgaver
- Kommunerne og regionerne er dumpet når det gælder den interne kommunikation af medarbejderne i hele reformforløbet, fordi 3 ud af hver 4 ikke følte sig godt nok informeret.
- Hvert fjerde medlem føler sig i dag mere stresset end før reformen
- Der er et stort behov for at skabe større tryghed i ansættelsen, 14 % af medlemmerne oplever der er større risiko for at blive fyret end før reformen
- Hvert andet medlem oplever at den offentlige service er blevet forringet som følge af reformen
- Alt for mange mener ikke de har fået deres retsmæssige nye ansættelsesbrev og op i mod 20 % af ansættelsesbrevene har efter medlemmernes mening væsentlige mangler som angivelse af ansættelsessted og anciennitet.

Nedenfor er en nærmere gennemgang af resultaterne ofte fordelt på arbejdsområder eller kommune, region eller stat.

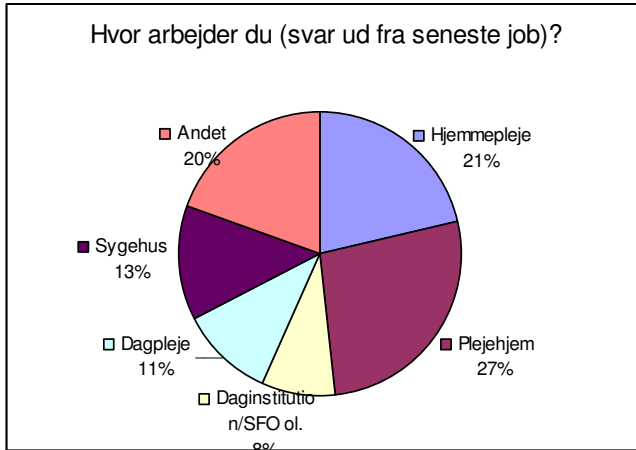
Hvem har svaret?

Medlemspuls undersøgelsen blev gennemført i april måned, hvor et spørgeskema blev sendt ud til panelets medlemmer, heraf svarede 1888, hvoraf 6,2 % ikke svarede på alle de stillede spørgsmål.

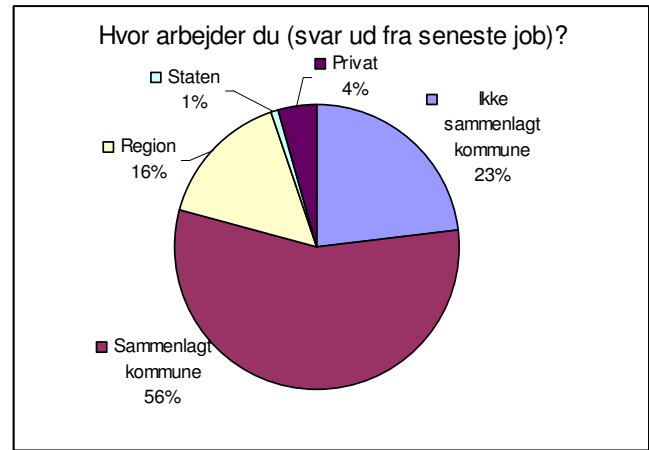
Vi spurgte hvor medlemmerne arbejder nu og svarerne har fordelt sig sådan mellem de 1888 svarere.

Det kan ses af figurerne nedenfor, at næsten $\frac{3}{4}$ af medlemmerne, der har svaret på undersøgelsen, har været direkte påvirket af reformen, fordi de nu arbejder i en sammenlagt kommune eller en region. I det følgende materiale kan ses, at også medlemmer i ikke sammenlagte kommuner føler sig ligeså berørt af reformen. Hvad det kan skyldes er svært at gætte på, men vi skal have for øje, at der samtidig med gennemførelsen af kommunalreformen blev gennemført en udligningsreform, og at der

var væsentlige besparelser i budgettet for 2007 i en række kommuner, uanset om de blev lagt sammen eller ej.

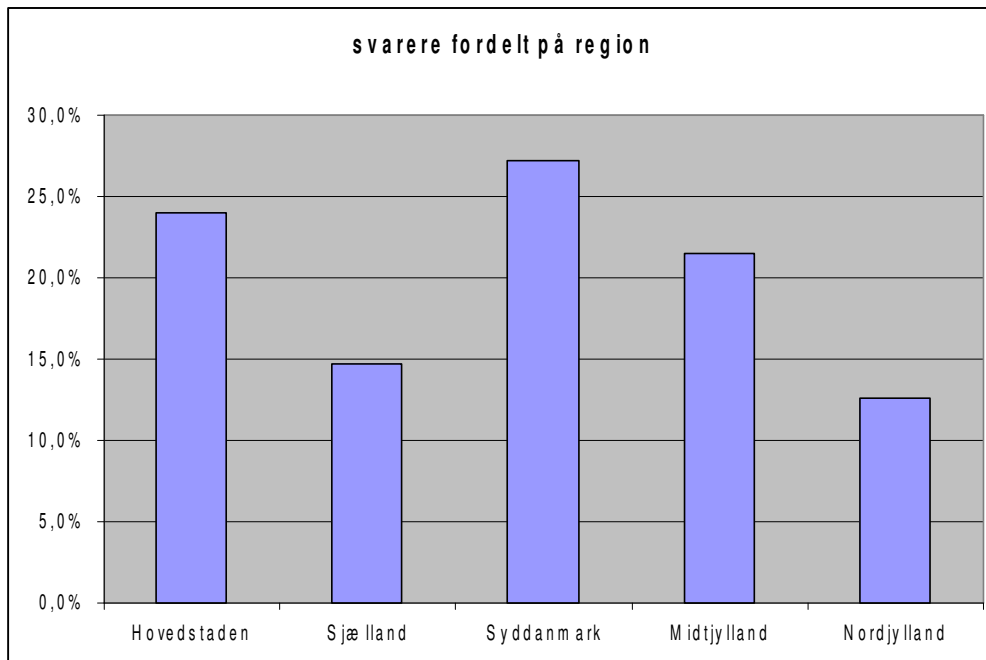
Antal 1.883

Antal 1.882

Det er overvejende medlemmer fra Social- og sundhedssektoren som har svaret (66 %), 365 svarere har tilknytning til Pædagogisk Sektor, hvilket svarer til ca. 20 % af samtlige svarere. 9 % af svarene er tilknyttet Kost- og servicesektoren og 5 % Teknik- og servicesektoren.

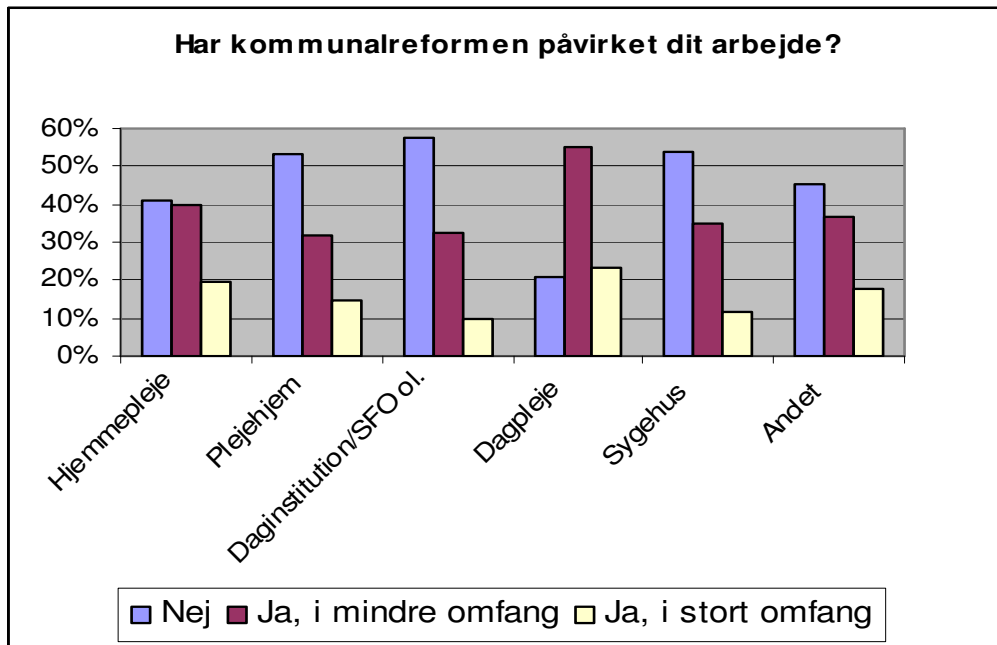
Deltagerne i undersøgelsen har en jævn aldersfordeling, som svarer til FOAs generelle medlemsfordeling.

Antal 1.883

Reformens betydning for medlemmernes arbejdsdag

Har medlemmerne selv følt, at de har været påvirket af reformen i deres arbejde? Det har vi bedt dem om at svare på i en række spørgsmål.

Antal 1.791

Dagplejen udskiller sig markant som det område hvor flest (næsten 4 ud af 5) føler deres arbejde er blevet påvirket af kommunalreformen. Hjemmeplejen har også mærket reformen konsekvenser. Ca. 15 % af alle adspurgte (148 respondenter), som har følt at deres arbejde er påvirket af kommunalreformen har besluttet fået nye opgaver, hvoraf ca. de 10 % (89 respondenter) har skiftet opgaver mod deres vilje.

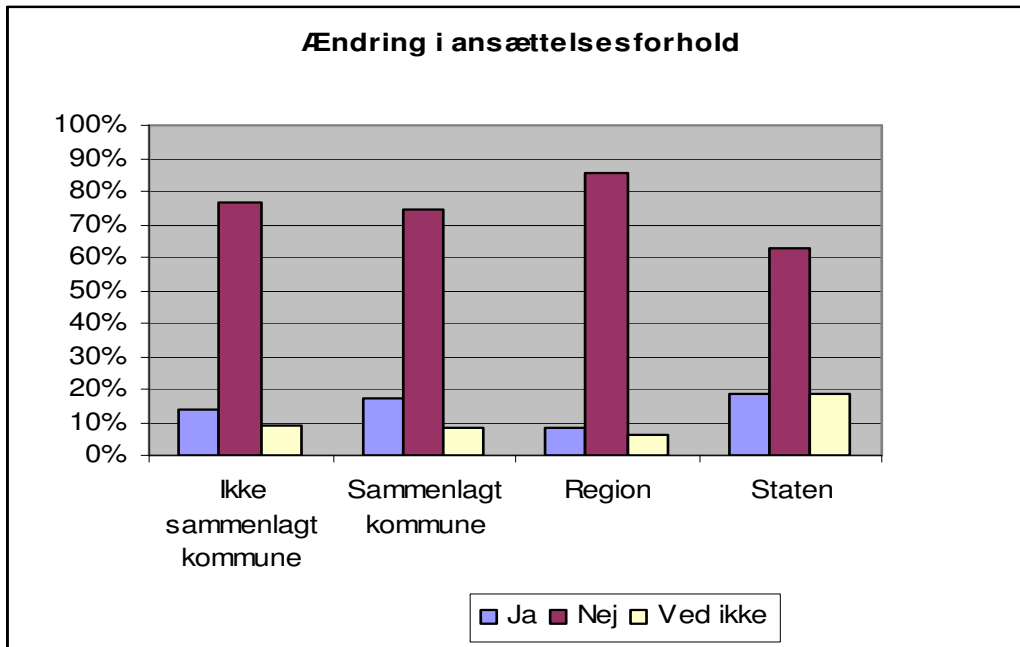
Vi spurgte om gruppen, der har skiftet arbejde, om de følte at have fået tilstrækkelig oplæring i deres nye arbejde. 45 % (65 respondenter) af medlemmerne ansat i en sammenlagt kommune følte ikke de havde fået tilstrækkelig med oplæring til at varetage deres nye job.

Ansættelsesforhold

I alt har 3 ud af 4 ikke fået ændret i deres ansættelsesforhold dvs. løn, tillæg, arbejdssted.

Regeringens udgangspunkt for eventuelle ændringer i den enkelte ansattes forhold i forbindelse med reformens gennemførelse var, at alle medarbejderne fulgte opgaven og dermed også et af regeringens argumenter for ikke at udstede en decideret generel trykingsgaranti – der var brug for alle.

Undersøgelsen viser, at ca. 25 % har fået ændret i deres ansættelsesforhold, hvilket må siges at være i stort omfang i forhold til det regeringen meldte ud.

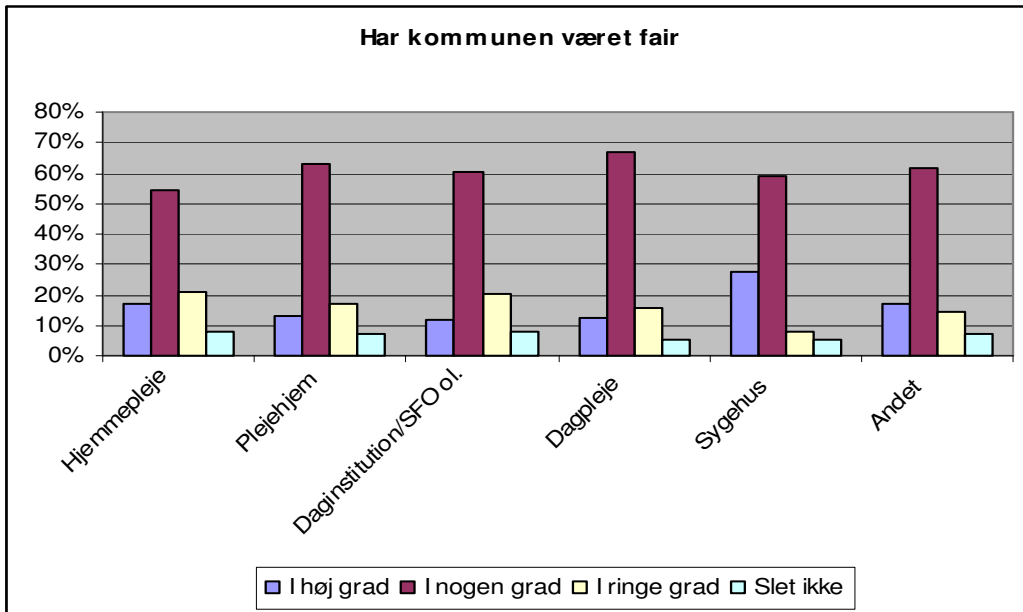
Antal 968

Det viser sig, at kommunerne og regionerne ikke har opfyldt de helt basale medarbejderrettigheder som at få et nyt ansættelsesbrev og med de rigtige oplysninger.

Medlemspulsundersøgelsen viser, at, af de medlemmer der skulle have fået nyt ansættelsesbrev i sammenlagte kommuner og regioner, så har kun 58 % modtaget et nyt ansættelsesbrev, heraf fortæller hver 5., at der ikke står anciennitetsdato på og i lidt under 20 % af brevene fremgår det ikke, hvor man er ansat.

Fairness og information

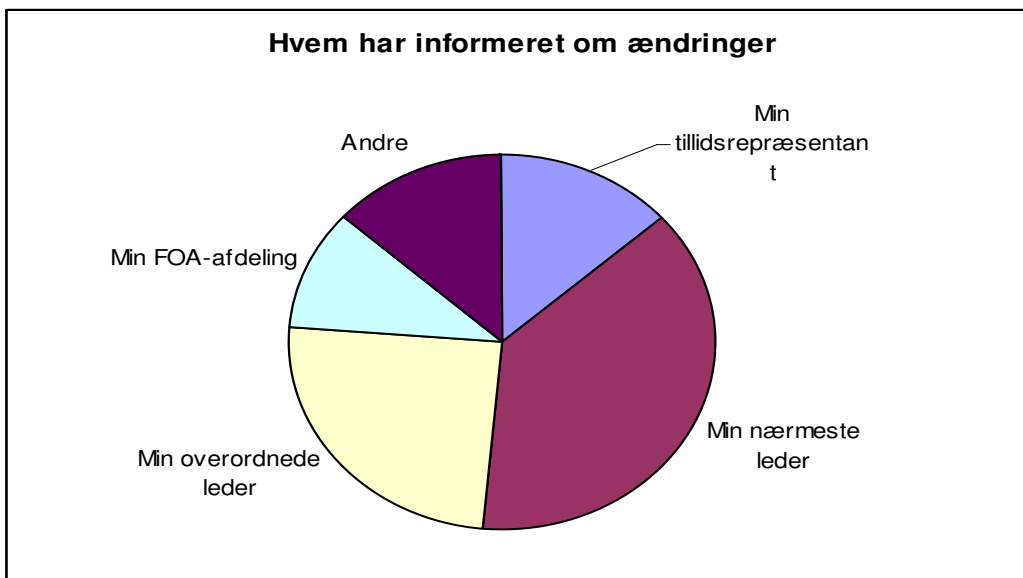
På trods af disse åbenlyse problemer, har den generelle holdning til arbejdsgiverne været, at de har behandlet medarbejder fair under de omstændigheder, som de har arbejdet under. Dog er der en tendens til, at medlemmer indenfor institutionsområdet og hjemmeplejen har følt sig mindre godt behandlet.

Antal 1.443

Den forholdsvis positive opfattelse af arbejdsgivernes fairness kan være et udtryk for, at man faktisk mener, at kommunerne og regionerne har gjort det så godt de kunne for medarbejderne inden for de muligheder de havde.

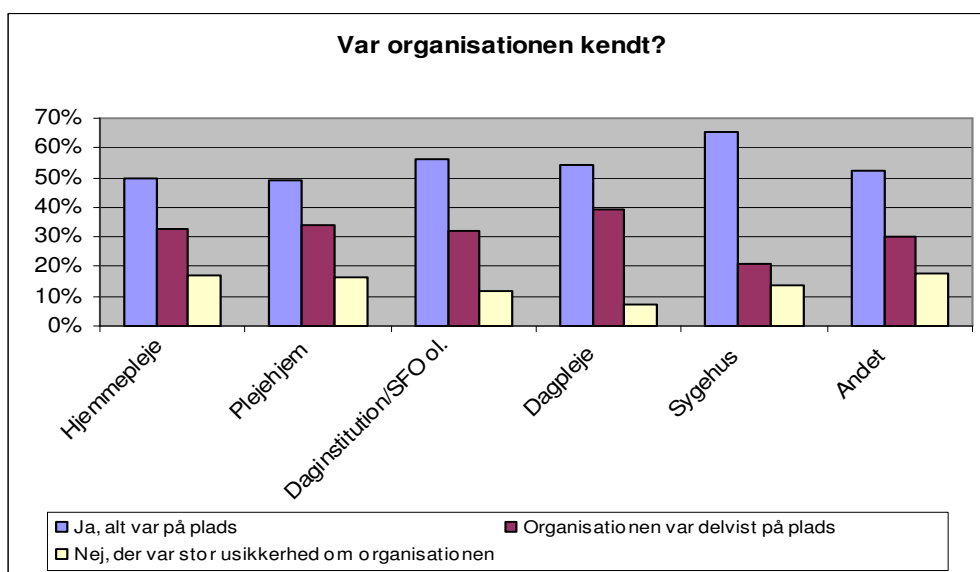
Men der blev også spurgt til, om medlemmerne følte sig velinformeret, og hvor de modtog deres informationer fra.

Antal 1.229

Det har fra FOA's side været meget vigtigt at medlemmerne fik så megen information som muligt om deres situation. Ca. 30 % føler, at de fik informationer nok om deres fremtid og reformens konsekvenser, Men hele 14 % havde slet ikke fået nogen information. Af dem som havde modtaget informationer om deres fremtid og reformens konsekvenser fordeler det sig, som det ses ovenfor.

FOA satte som mål at give tilstrækkelig information til vores medlemmer om deres situation. Der er ingen tvivl om at det har været en vanskelig opgave. Specielt fordi FOA-afdelingerne eller tillidsrepræsentanterne ikke har været i stand til at kunne give den information, som medlemmerne efterspurgte.

Antal 1.189

En af de oplagte informationer, som medarbejderne gerne ville have så tidligt som muligt, var, hvordan ens nye kommune eller region var organiseret, hvem der blev ens leder m.v.

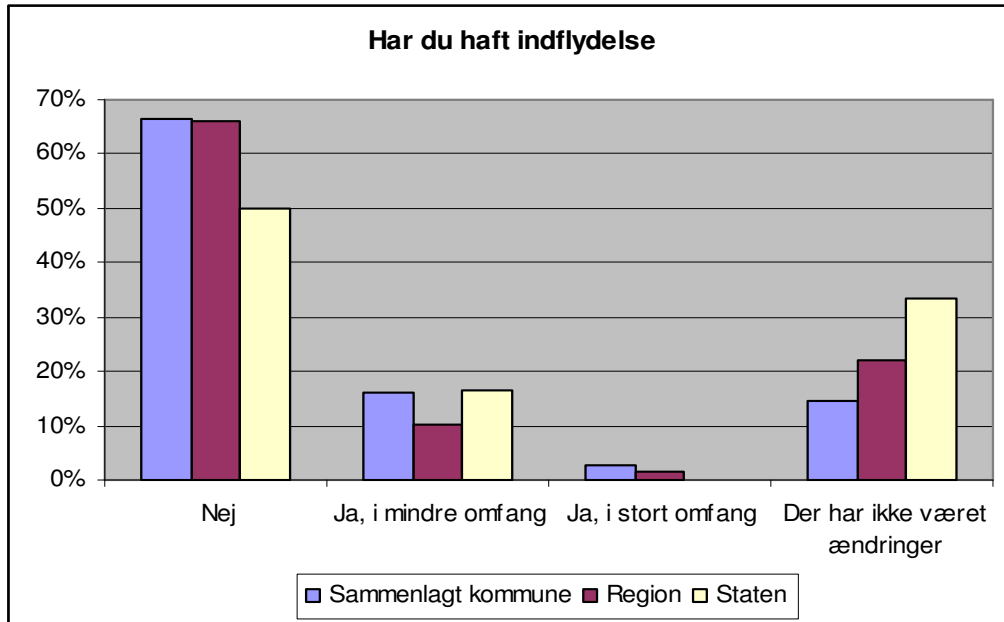
Medlemmerne blev spurgt om organisationen på deres arbejdsplads område var kendt den 1. januar 2007, - altså inden at den trådte formelt i værk.

En forholdsvis stor andel af kommunerne var ikke på plads og kunne ikke give en så vigtig oplysning til medarbejderne om deres fremtidige arbejde, hvem der var deres leder, hvordan forvaltningsstrukturen blev, om dagpleje- eller hjemmeplejedistrikter mv. Det er især på ældreområdet, at kommunerne ikke havde organisationen på plads.

Inddragelse af medarbejderne

I mange kommuner har kommunalreformen været en forholdsvis lukket proces med mindre omfang af medarbejderindflydelse. I sammenlagte kommuner og i regionerne har

næsten 70 % svaret nej til, at de har haft indflydelse på deres fremtidige arbejdsplads og næsten ingen har sagt, at de har haft indflydelse i stort omfang.

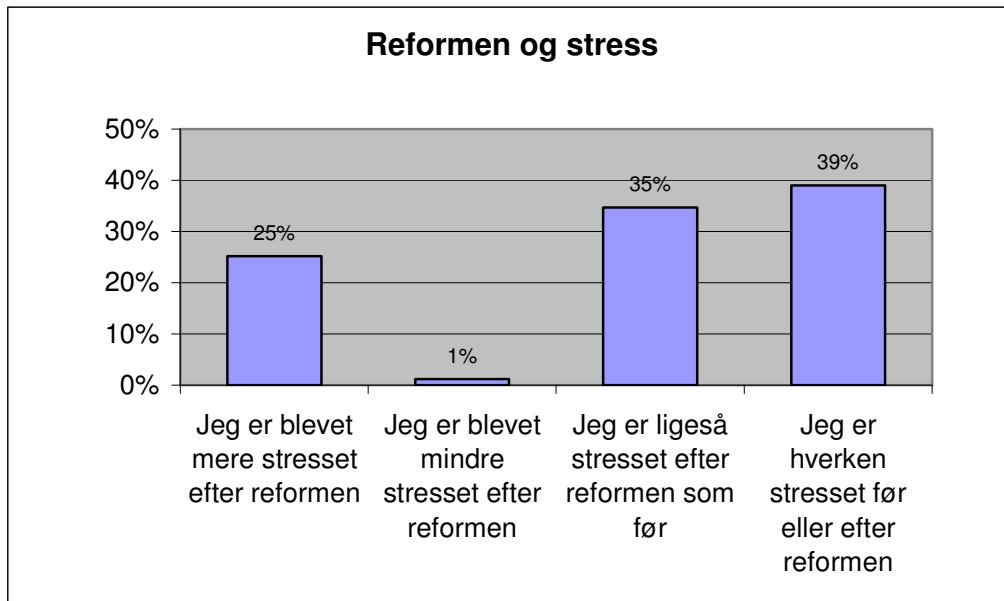
Antal 1.428

Selv om der blev nedsat midlertidige samarbejdsudvalg, så har det været begrænset, hvilken indflydelse udvalgsmedlemmerne har haft. Det er i hvert tilfælde ikke noget medlemmerne har kunnet mærke. Det antyder også, at kommunerne ikke har tilstrækkelig fokus på, at reformen nemmere kunne blive gennemført med større medarbejderindflydelse.

Reformens personalemæssige konsekvenser

I medlemspulsundersøgelsen blev der spurgt til, hvordan medlemmer har oplevet reformens ændringer på deres eget arbejdsliv. Hvad reformen har betydet for deres egen følelse af stress. Svarene viser, at 25 % mener de er blevet mere stressede efter reformens gennemførelse, og at samlet set føler 60 % af medlemmerne sig stressede.

Erfaringerne fra Bornholm viser, at mange medlemmer også var påvirkede af reformen, men det først var et godt stykke tid efter kommunesammenlægningen på Bornholm, at man for alvor har kunnet se de personlige konsekvenser af den øgede stress i form af sygemeldinger og opsigelser.

Antal 1.418

Af de medlemmer, som har svaret, at de er blevet mere stressede, viser det sig af 60 % ikke kendte deres nye organisation den 1. januar 2007. 85 % følte ikke de havde fået tilstrækkelig eller overhovedet nogen information om reformens konsekvenser. Næsten 14 % føler de har en større risiko for at miste deres arbejde i dag end før reformen.

66 % føler ikke, at de overhovedet har haft indflydelse på deres nuværende arbejdssituation - alle sammen faktorer som kan medvirke til øget stress.

De medlemmer som føler sig mere stressede arbejder hovedsageligt i kommuner, hvorimod der på regionsområdet og på det statslige område ikke er nær så mange, der føler sig mere stressede.

Det er især ansatte i hjemmeplejen, som føler, at deres hverdag er mere stresset og det er samtidig et område, hvor mange i forvejen føler sig stresset. Ifølge medlemspulsundersøgelsen føler op i mod 70 % sig stresset. På dagplejeområdet føler 27 % sig mere stressede i forbindelse med reformen. Men "kun" 50 % føler sig stressede i det hele taget.

Fejl! Objekter kan ikke oprettes ved at redigere feltkoder.

antal 357

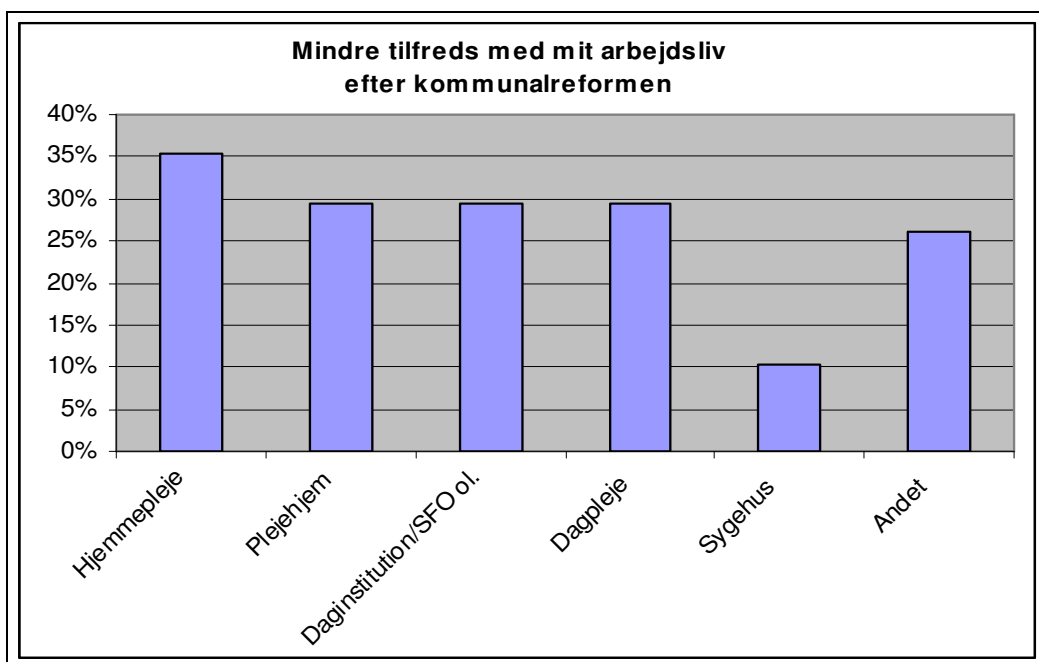
Undersøgelsen viser, at sygehusområdets ansatte ikke har været så påvirket af reformen og relativt få 12 % føler sig her mere stresset. Det hænger formodentlig sammen med, at der på sygehusområdet arbejdes med "sikker drift" i en periode, og at medlemmerne ikke oplever forandringer endnu. De ændringer som kommer, slår fuldt igennem, når den fremtidige sygehusstruktur skal implementeres - og det må formodes at tallene på sygehusområdet vil ændres.

Arbejdsliv

Der blev spurgt til, hvordan medlemmerne generelt har oplevet ændringerne i deres arbejdsliv. Det blev gjort ved at stille spørgsmålet: Er du tilfreds med dit arbejdsliv, sammenlignet med før reformen?

Bortset fra sygehusområdet, så opfatter medlemmerne kommunalreformen har forringet deres arbejdsliv. I store træk er omkring hvert tredje medlem mindre tilfreds med deres arbejdsliv nu frem for tidligere.

Tendensen er den samme, når der spørges til arbejdslivet generelt. Lidt over 2/3 af medlemmerne føler ingen ændring som følge af reformen, kun 3 % ser en forbedring af arbejdslivet, og desværre oplever lidt over hvert fjerde medlem at de er mindre tilfredse med deres arbejdsliv generelt. Nedenfor i figuren kan vi se fordelingen på arbejdsområder.

Antal 1.415

Reformens samfundsmæssige konsekvenser

Medlemspulsens blev spurgt om deres opfattelse af reformens virkninger, mere præses om kommunalreformen har medvirket til at borgerne får en bedre service.

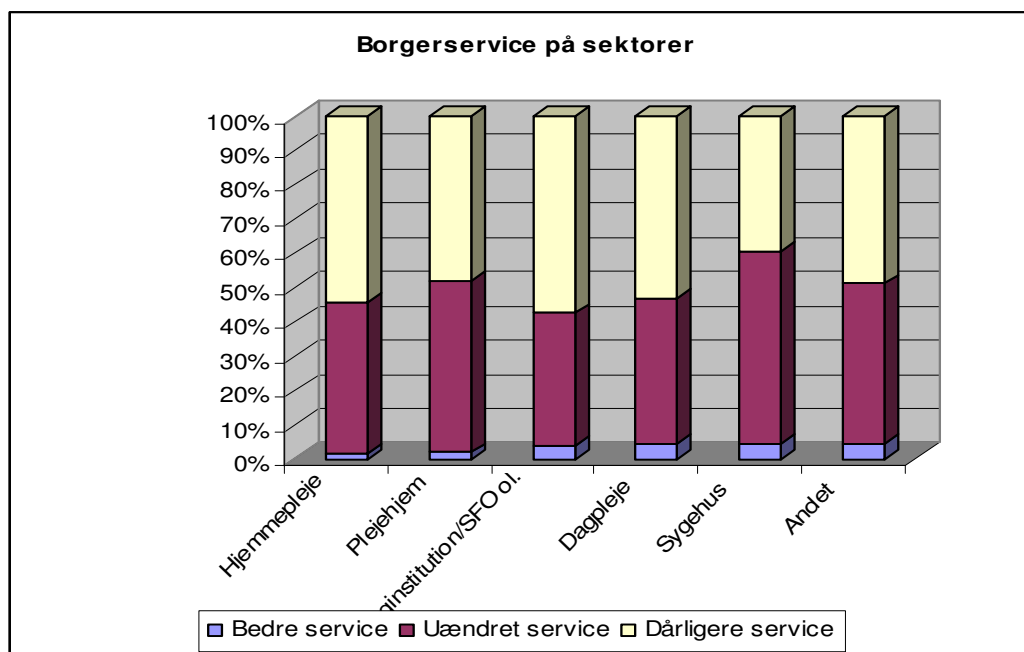
Det har været regeringens klare mål fra starten, at reformen skulle medvirke til at give en bedre og mere sammenhængende service til borgerne. Selv om det er tidligt at spørge, har vi gjort det alligevel, og resultatet er entydigt.

Som det ses af figuren nedenfor, er det medlemmernes vurdering, at reformen ikke har medvirket til en bedre service overfor borgerne. Kun 3 % af medlemmerne mener, at reformen har givet bedre service, hvorimod halvdelen mener, at reformen har medvirket til en dårligere service. Det er især i hjemmepleje og på dagpasningsområdet, at dette er tilfældet.

Det er også de områder, som har været udsat for en omfattende harmonisering og nedskæringer.

I 2005 udarbejdede FOA en analyse, som viste, at harmoniseringerne i de sammenlagte kommuner betyder, at langt de fleste borgere oplever en forringelse på mindst et af de store serviceområder (Ældre, skole og børnepasning). Forudsætningen i analysen var, at kommunerne ikke nødvendigvis gennemførte besparelser, men udelukkende tog udgangspunkt i eksisterende budgetter. På trods af dette viste analysen og nu også medlemmernes opfattelse, at harmoniseringerne har betydet forringet borgerkvalitet.

Antal 1.435

Vi skal dog være opmærksomme på, at mange forhold har indflydelse på udviklingen i den offentlige borgerservice. Udligningsreform og skattestop, samt et øget behov - især på ældreområdet har betydet serviceændringer i mange kommuner. Hvilket også underbygges af, at rigtig mange fra ikke sammenlagte kommuner også mener, at borgerservicen er forringet.

